

РЕЧ УРЕДНИКА

Човек има онолико година, кажу, колико их осећа. Ако би запитали запослене на Факултету примењених уметности колико институција у којој проводе живот има година, свако би то идентификовао са својим годинама. А ми смо сви млади. Такви су уметници. Нарочито примењени уметници, који надахнуће за своје стваралаштво и иновативност проналазе свуда око себе, загледи у будућност. Када би времепловом прошли кроз последњих седамдесет година Факултета и разговарали са свим професорима и студентима, махом би сви исто приметили, сви су ову институцију сматрали савременом, иновативном, оном која носи и доноси промене. Која иде у корак с временом, или чак испред њега. Примењена уметност по томе и јесте специфична. Примењени уметници морају да познају не само оно шта је ново у области примењених уметности, већ да буду упућени у развој науке и технологије, да утичу на њега и да своје производе прилагођавају корисницима будућег времена. Да би студенти могли да буду обучавани на адекватан начин и да препознају будућност која долази, потребно је да, уз помоћ савремених метода, савладају низ вештина, потковани знањем из историје и теорије области којом се баве.

Ове године имали смо више пута прилику да се подсетимо развоја Факултета примењених уметности, како кроз низ малих изложби које су представиле развој појединих предмета или одсека, тако и кроз две велике ретроспективне изложбе. Прва од њих, изложба *Форма, ѝрмена, уметности*, одржана у Музеју града Београда (8–26. мај, 2018), представила је рад професора ангажованих на Факултету у тренутку када он обележава јубилеј. Друга, ретроспективна поставка *Доајени ФПУ* (Галерија РТС, 1–30. новембра 2018) представила је стваралаштво професора ФПУ, од његовог оснивања до данас. Све изложбе биле су веома посећене и медијски забележене. Радови су враћени и спремљени да чекају неко ново излагање или остану заборављени док их неко поново не открије у жељи да прикаже једну епоху, да нове ствараоце подстакне на креативност или за већ неку другу сврху. Оно што није заборављено јесте енергија свих професора и сарадника, студената и свих оних који су учествовали у идеји коју данас представља Факултет примењених уметности. И онда, када крочите у сваку појединачну зграду Факултета, требало бисте да осетите те велике и мале енергетске таласе који вас зову да будете део овог креативног набоја, тих нових идеја за будућност, креација, иновација, нове покретачке енергије.

Овај број *Сигнума*, случајно такође јубиларан, у духу јубилеја је покушао да се сети свега што је било важно, како за Факултет, тако и за сам одсек Примењена графика. Светле слике којима се дивимо и којима се враћамо када нам је подршка потребна и које нас бодре да и сами одржавамо квалитет, ентузијазам и жељу за сталним напретком, јер то се од нас и очекује.

Оливера Батајић Срећеновић

СИГНУМ 10 / 2018

Часопис одсека Примењена графика Факултета примењених уметности
Издавач: Факултет примењених уметности у Београду, Краља Петра 4, Београд
За издавача: Даниела Фулгоси, ред. проф., декан ФПУ
Главни и одговорни уредник: Оливера Батајић Срећеновић, доц.
Уредништво: Растко Ђирић, ред. проф., Оливера Стојадиновић, ред. проф., Марија Пауновић, доц., Милица Перић, библиотекар
Коректура: Оливера Стојадиновић, ред. проф. и Милица Перић, библиотекар
Типографско писмо: *Plusquam Sans*, Оливера Стојадиновић, ред. проф.
Заглавље часописа: Писмо *Мермер*, Јана Оршוליћ, доц.
Илустрација на корицама: Словна вежба *Печаш јубилеја ФПУ на ѝредметшу Писмо*, студенти III године, 2018, ментор Јана Оршוליћ, доц.
ISSN 2560-5364

- 02–19 **70 ГОДИНА ФПУ**
ПРОФ. МИЛОШ ЂИРИЋ: ЗАШТИТНИ ЗНАК
УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ И ФАКУЛТЕТА
УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ (1966)
Растко Ђирић
- 20–25 **ОД ЈЕДИНСТВА ДО СУПРОТНОСТИ И ОБРНУТО**
Милица Перић
- 26–28 **ИСТОРИЈАТ ОДСЕКА ПРИМЕЊЕНА ГРАФИКА НА ФПУ**
Маријана Пауновић
- 29–29 **LOOK BACK IN RESPECT – 70 YEARS
OF FACULTY OF APPLIED ARTS**
Александар Вулетић

- СЕЋАЊЕ НА ПРОФЕСОРЕ**
- 30–36 **УМЕТНИЧКИ СВЕТ БОГДАНА КРШИЋА (1932 – 2009)**
Гордана Петровић
- 37–41 **ПРОФЕСОР СТЕПАН ФИЛЕКИ И ЊЕГОВ ДОПРИНОС
ТИПОГРАФИЈИ И ЂИРИЛИЦИ**
Љубица Јелисавец

- СПАШЕНО ОД ЗАБОРАВА**
ФПУ НА МОРУ ИЛИ ДРУГА БРАЧКА ТИСКАРА
Растко Ђирић

- ПИСМО**
- 49–51 **СПЕЦИФИЧНОСТИ ФОНТОВА КАО СОФТВЕРА
И КАО ВРСТЕ ХИБРИДНОГ ДИЗАЈНА**
Ана Продановић
- 52–52 **ДИЈАКРИТИКА – ПИСМО ЗА ЕВРОПСКИ ПРОСТОР**
Оливера Стојадиновић
- 53–54 **КОМБИНУЈУЋИ ДИЈАКРИТИЦИ И ЊИХОВА ПРИМЕНА**
Оливера Стојадиновић
- 55–60 **ПИСМО ЗА СВЕ И ЊЕГОВА ПРАКТИЧНА ВРЕДНОСТ**
Тамара Пешић

- ПРОЈЕКТОВАЊЕ ОБЛИКА**
- 61–67 **МАГИЧНИ КВАДРАТ НА БАКРОРЕЗУ MELANCOLIA 91**
Ивана Марцикић
- 68–75 **ИЛУЗИОНИСТИЧКИ ЕФЕКТИ ОГЛЕДАЛСКИХ СЛИКА**
Маријана Пауновић

- ФОТОГРАФИЈА**
ФОТОГРАФИКЕ
Зорица Блануша

- ГРАФИКА КЊИГЕ**
СЛАВЕЋИ УМЕТНОСТ КЊИГЕ
Оливера Батајић Срећеновић

- ЕТИКА И ЕСТЕТИКА**
УТИЦАЈ, ИМИТИРАЊЕ И ПЛАГИРАЊЕ
Милтон Глејзер са коментарима Растка Ђирића

- НАСТАВА**
О ТЕХНИЦИ ПИСАЊА УМЕТНИЧКО-НАУЧНОГ
ИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА
Александар Вулетић

- СТУДЕНТ**
СЛЕДИ СВОЈЕ ЖЕЉЕ
Ивана Ристић

- 86–87 Упутство ауторима

- ФОТОГРАФИЈА**
МЕРДЕВИНЕ – МАЛА ИСТОРИЈА ФОТОНАГОНА
Владимир и Милица Перић

Лого јубилеја 70 година
ФПУ, аутор: Надежда
Тодоровић, граф. диз.

Издавање овог броја подржало
је Министарства културе
и информисања Републике Србије